

TALEPAPIR

DET TALTE ORD GÆLDER

Anledning	Samråd i Folketingets Uddannelsesudvalg
Titel	UDU samrådsspørgsmål F
Målgruppe	Folketingets Uddannelsesudvalg
Arrangør	Folketingets Uddannelsesudvalg
Taletid	Ca. 5 min.
Tid og sted	Den 3. november 2009 klokken 14.00. [Formentlig i S-092.]

1. Indledning

- Udvalget har stillet mig følgende spørgsmål:

Samrådsspørgsmål F:

Ministeren bedes tilkendegive, hvilke tiltag der fra ministerens side skal forhindre, at folkeskoler i strid med loven opkræver penge for undervisningsrelaterede aktiviteter.

2. Svar

- I slutningen af juni var jeg i samråd med Folketingets Kommunaludvalg i anledning af, at Kommunaludvalget havde stillet mig en række spørgsmål om forældrebetaling og frivillige bidrag til folkeskolen.
- Og som jeg dengang fortalte, er den eneste adgang, kommunerne har for at opkræve forældrebetaling i forbindelse med den undervisningspligtige undervisning i folkeskolen, udgifter til elevernes forplejning under lejrskoler. Ifølge folkeskolelovens § 50, stk. 8, kan forældrebetalingen højst fastsættes til et anlået normalt sparet hjemmeforbrug. I øjeblikket ca. 70 kr. om dagen.
- Hvis der et eller andet sted derude i folkeskolen skulle være en skole, der handler i strid hermed og opkræver ulovlig betaling for undervisningspligtige aktiviteter, hører jeg naturligvis gerne om det.
- Det er statsforvaltningen, der fører tilsyn med, om kommunerne overholder lovgivningen. Så hvis en kommune handler i strid med folkeskolelovens regler, er det statsforvaltningen, man skal rette henvendelse til. Det er dem, der kan gribe ind over for kommunen. Der kan naturligvis også klages til Folketingets Ombudsmand, som herefter selv beslutter, om han vil tage sagen op. Og i sidste instans er det domstolene, der kan tage stilling til, om en kommune har handlet i strid med reglerne.
- Som sagt er folkeskolen et lokalt anliggende. Det betyder, at kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at kommunens skolevæsen lever op til de krav og bestemmelser, som fremgår af folkeskoleloven og de regler, som er udstedt i henhold til folkeskoleloven. Det betyder også, at kommunalbestyrelsen er forpligtet til at stille de ressourcer til rådighed, som er nødvendige for at opfylde lovens krav.
- Jeg har tillid til, at kommunerne løfter ansvaret og stiller de nødvendige ressourcer til rådighed.

- De historier, man hører om forældrebetaling, relaterer sig ofte til ekskursioner og lejrskoler, hvor frivillige bidrag figurerer i forskelligt omfang.
- Der er intet til hinder for, at der foregår frivillige forældreindsamlinger til dækning af de udgifter, som kommunen ikke er forpligtet til at dække ifølge loven. Jeg skal her understrege, at det fremgår udtrykkeligt af folkeskolelovens § 50, stk. 9, at den enkelte elevs ret til deltagelse i ekskursioner eller lejrskoler ikke kan betinges af forudgående betaling af et beløb eller en anden ydelse.
- Problemet opstår derfor, hvis forældrene får det indtryk, at der ikke er tale om frivillig betaling. At undgå dette er et problem, der kun kan – og derfor skal – løses lokalt.
- Der er tilsvarende heller ikke noget til hinder for at have klassekasser med frivillige forældrebidrag. Pengene herfra kan bruges til at forsøge klassens liv med fx en is på ekskursionen, til klassefester eller til en ny fodbold til frikvartererne. Her kan det måske også skabe problemer, hvis klasselæreren eller klasseforældrerådet ikke får formidlet klart nok, at der er tale om frivillighed.
- Jeg tror ikke, at der er nogle kommuner eller skoler, som kan være i tvivl om, at folkeskolen er gratis.
- Men jeg vil gerne forsøge at gøre kendskabet til betalingsreglerne endnu større end det er i forvejen. Et øget kendskab til reglerne kan forhåbentlig medvirke til at undgå, at de just omtalte problemer opstår. Jeg tror også, det vil være hensigtsmæssigt, hvis man i skolebestyrelserne gør sig nogle overvejelser om, hvilke principper der bør gælde herfor på den enkelte skole.
- Jeg vil sørge for, at der på Undervisningsministeriets hjemmeside bliver lagt nogle spørgsmål-svar herom.